

Stanovisko České společnosti tělovýchovného lékařství k preventivním tělovýchovně lékařským (sportovním) prohlídkám.

Po medializované sérii náhlých smrtí bez úrazové příčiny u zdánlivě zdravých sportovců přímo při tréninku či na zápase přistoupily některé sportovní svazy k vyžadování již dříve zavedené legislativy o povinných sportovních lékařských prohlídkách někdy i s vlastními svazovými úpravami, které již tak složitou situaci dále komplikují.

Česká společnost tělovýchovného lékařství si uvědomuje svou částečnou spoluzodpovědnost za následující situaci. Na jedné straně stále platí legislativa o povinných sportovních lékařských prohlídkách, které systém solidárního zdravotního pojištění nehradí. Na druhé straně řada sportovních oddílů tyto vyhlášky reálně ignoruje. Mnozí sportovci – včetně například těch, kteří sportují ve Sportovních centrech mládeže za podpory veřejných financí s ambicemi na vrcholový a profesionální sport – nejsou v péči specializovaných lékařů, ba ani neprošli výběrovými sportovními lékařskými prohlídkami, které by minimalizovaly riziko těžkého poškození zdraví či náhlé smrti v důsledku nepřiměřeného zatížení sportem. Během posledního desetiletí se snížil počet specializovaných tělovýchovných lékařů a část péče bezplatně a v podstatě dobrovolně převzali lékaři s naprosto odlišnou lékařskou specializací, bez dostatečného odborného vzdělání v tělovýchovném lékařství. Odborná společnost proto zavedla pod hlavičkou IPVZ (Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví) alespoň specializační kurzy pro lékaře jiných odborností se základy vzdělání v tělovýchovném lékařství. Po úspěšném ukončení kurzu dostává absolvent osvědčení Sportovní lékař.

Odborná lékařská společnost k preventivním prohlídkám sportovců vydává následující stanovisko:

- 1) Hlavní význam mají sportovní lékařské prohlídky u dětí při vstupu do intenzivního tréninku s ambicemi na závodní, výkonnostní sport. Ten je schopno zvládnout jen dítě ve velmi dobrém zdravotním stavu.
- 2) Tělovýchovně lékařská prohlídka je rovněž velmi důležitá a povinná u vrcholových sportovců. Doporučuje se také pokud se k intenzivnímu rekreačnímu a výkonnostnímu sportu vrací člověk ve věku nad 35 let po víceleté přestávce.
- 3) Rozsah a náplň prohlídky s posudkovým závěrem je především věcí lékaře s patřičným vzděláním, nikoli sportovního svazu. Minimální verze pro zájmový, nezávodní a rekreační sport zahrnuje detailní anamnestické vyšetření, fyzikální vyšetření a klidové EKG. Minimální verze pro závodní sport je rozšířená o zátěžový test a vyšetření pohybového aparátu. Podle typu a specifik daného sportu či disciplíny lze po dohodě se sportovními svazy prohlídku rozšířit.

- 4) Požadovat úhradu prohlídky ani její části od systému solidárního zdravotního pojištění nelze („sport není diagnóza“). Z bonusových prostředků mohou přispívat některé zdravotní pojišťovny. V případě zachycení patologie je pak další vyšetření a léčení hrazeno ze zdravotního pojištění stejně jako u ostatních pojištěnců.
- 5) Tělovýchovně-lékařské prohlídky výkonnostním a vrcholovým sportovcům provádí atestovaný tělovýchovný lékař nebo Sportovní lékař a finanční krytí tohoto vyšetření nese sportovec nebo jeho oddíl. Rozsah vyšetření doporučujeme ponechat na erudici odborného lékaře, protože lékařskou prohlídku nelze definovat kódy vyšetření užívaných pro nemocné pacienty.
- 6) Za posudkový závěr sportovní prohlídky odpovídá lékař, který sportovní prohlídku potvrdil. Odpovědnost za absolvování tělovýchovně lékařské prohlídky nese sportovec. Pokud sportovec nemá platnou prohlídku v souladu s výše uvedenými zásadami, za případné poškození zdraví nebo smrt při organizovaném sportu nese jeho sportovní svaz, organizátor soutěže nebo rozhodčí. Případnou míru zavinění by určil soud.
- 7) Platnost prohlídky je jeden rok.

Schváleno výborem ČSTL dne 29.5.2009

Doc. MUDr. Luboš Hrazdira, CSc.
Předseda společnosti